

*Максимова А. Я.,**кандидат наук з державного управління,
викладач кафедри міжнародних відносин та соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*

ПЕРЕКЛАД ІННОВАЦІЙНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ СФЕРИ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

Анотація. Статтю присвячено дослідженню аналізу особливостей передачі інноваційних американських фразеологізмів у сфері економіки та бізнесу, що особливості дискурсу даної сфери мають бути враховувані перекладачем для того, щоб реципієнт переказного тексту отримав той же обсяг інформації, що і реципієнт тексту оригіналу. Автором показано, що у процесі перекладу інноваційних американських фразеологізмів у сфері економіки та бізнесу застосовується транслітерація, транскрипція, калькування, семантичний інноваційний фразеологізм та еквівалент, функціональний аналог, описовий переклад. Визначено, що переклад – це особливий, своєрідний і самостійний вид мовного мистецтва; мистецтво, мистецтво «перевираження» оригіналу матеріалом іншої мови, що складає особливий різновид творчої діяльності, певну форму «вторинної художньої творчості». Показано, що національна специфічність зазвичай властива окремим компонентам фразеологізмів або всьому змінному словосполученню, який лежить в його основі. Автор врахував, що при перекладі американських інноваційних фразеологізмів у сфері економіки та бізнесу має братися до уваги національних дух та особливості народу. Застосовано під час дослідження метод аналізу, синтезу, узагальнення, перекладознавчий, метод словникових дефініцій, лінгвістичний коментар. Встановлено, у словотворенні інноваційних американських фразеологізмів сфері економіки та бізнесу зустрічається телескопія, нова фразеологія, афіксація. Обґрунтовано, що динамічний розвиток мови потребує постійного вдосконалення знань і навичок перекладача для влучного перекладу інноваційних американських фразеологізмів сфери економіки та бізнесу, зокрема, потребує читання американських економічних журналів для розуміння процесів, що відбуваються в цій сфері. Здійснено нами переклад інноваційних американських фразеологізмів газетних статей у сфері економіки та бізнесу та здебільшого застосовано описовий та еквівалентний переклад.

Ключові слова: переклад, фразеологізм, описовий переклад, еквівалентний переклад, інновація.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. У світі спостерігається динамічний розвиток науки і техніки, що спричиняє зміну словникового запасу та появу нових фразеологізмів. Результатом стало поява нових американських фразеологізмів у всіх сферах життя, зокрема, в галузі економіки та бізнесу. Увага науковців завжди прикута до словотворення та проблем їх перекладу, оскільки відображає напрямки та тенденції розвитку мови. Розуміння цих процесів дасть можливість передбачити закономірності розвитку мови, визначити пріоритетні напрямки її розвитку. Якщо у 90-х роках ХХ століття серед основних «постачальників» інновацій були політика,

засоби масової інформації та Інтернет, але на початку ХХІ століття інноваційні зміни мови вплинули на такі сфери людської діяльності, як економіка діяльність, інформаційна революція, загострення екологічних проблем та посилення міжнародного тероризму, що вплинуло на динамічні процеси оновлення словникового запасу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з даної теми, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Повною мірою досліджено лише сутність фразеологізмів та їх класифікація. Це питання ґрунтовно вивчали у різних ракурсах вітчизняні І. К. Білодід, А. В. Боцман, Л. А. Булаховський, В. С. Виноградов, А. В. Кунін, В. М. Телія, а також зарубіжні А. Бенгт, Б. Харальд, А. П. Коуї, М. Евераерт, Ерік-Ян ван дер Лінден, А. Шенк, Р. Шрейдер, Р. Глазер, Ш. Баллі. У своїх працях вивчали питання особливості перекладу фразеологізмів вивчали Н. Н. Амосова, С. Л. Бархударов, В. П. Жуков, А. А. Реформатський тощо. Однак, незважаючи на велику кількість проблем у перекладі інноваційних фразеологізмів у галузі економіки та бізнесу, вивчені мало.

Метою статті: є вивчення інноваційну фразеологія англійської мови сфери економіки та бізнесу, визначити способи її українською мовою.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. У світі передових технологій та динамічного розвитку країн світова спільнота орієнтована створення умов для стійкого розвитку, що має на меті створення передумов для забезпечення матеріального та культурне зростання країни та її громадян. А. Максимова зазначає: «Сталий розвиток держави, забезпечення її національної сили та могутності, раціональне використання ресурсів для досягнення стратегічних цілей залежить від ефективності стратегічного управління у сфері державного управління та використання його управлінського потенціалу» [1, с. 1]. Проте мова – це непередбачуваний організм, що залежить від вподобань людей на державному та локальному рівнях, тому спрогнозувати мовні тенденції досить складно. Здійснення перекладу фразеологізмів є надто складною справою та потребує спеціальних навичок від перекладача. За визначенням їх переклад складна самостійний робота, що потребує володіння знаннями та розуміння специфіки теми перекладу. Фразеологізми відносяться до безеквівалентної лексики, тобто це слова або словосполучення, які позначають предмети, явища, процеси, але на даному етапі розвитку мови не мають еквівалентів перекладу. У процесі перекладу інноваційних американських фразеологізмів у сфері економіки та бізнесу ми будемо застосовувати транслітерацію, транскрипцію, калькування, семантич-

ний інноваційний фразеологізм) та еквівалент, функціональний аналог, описовий переклад.

Телескопія. Розглянемо декілька прикладів.

Cloffices are particularly useful in smaller homes and apartments where square footage is tight. And you don't need a spacious walk-in closet to make it work. The basic setup requires a desktop surface, storage, and a chair or stool that can easily fit inside a reach-in bedroom closet or a linen closet in the hallway [2].

Шафи-офіси особливо корисні в невеликих будинках і квартирах, де площа невелика. І вам не потрібна простора гардеробна, щоб вона працювала. Для базового налаштування потрібна поверхня робочого столу, сховище та стілець або табурет, які легко поміщаються в шафі спальні або шафі для білизни в коридорі.

Cloffice – шафа, яку перетворили на невелике офісне приміщення

При перекладі **cloffice** ми застосували транслітерацію.

Obamanomics – economic policies of the administration of former President Barack Obama, with the term combining “Obama” and “economics”. The term is commonly associated with the tax policies, healthcare reforms, and economic stimulus programs enacted by the Obama Administration in response to the Great Recession of 2008 [3].

Обаманоміка – економічна політика адміністрації колишнього президента Барака Обами, з терміном поєднання «Обама» і «економіка». Цей термін зазвичай асоціюється з податковою політикою, реформами охорони здоров'я та програмами економічного стимулювання, запровадженими адміністрацією Обами у відповідь на Велику рецесію 2008 року.

При перекладі трампономіка ми застосували транслітерацію.

Іншим важливим способом творення інноваційних американських фразеологізмів є **словосполучення**.

The software tools that allow the gig economy to run are called ‘human cloud platforms’. Employers are beginning to see the human cloud as a new way to get work done. Jobs are divided into projects or tasks within a virtual cloud of willing workers all over the world [4].

Програмні інструменти, які дозволяють реалізовувати економіку концертів, називаються «людськими хмарними платформами». Роботодавці починають сприймати людську хмару як новий спосіб виконання роботи. Роботи поділені на проекти або завдання у віртуальній хмарі бажаючих працівників у всьому світі.

Human cloud – людська хмара – позаштатні працівники, розташовані в будь-якій точці світу, які працюють над окремими завданнями, які можна виконувати на комп'ютері

При перекладі **human cloud** ми застосували перекладацький прийом еквіваленту.

Now it's almost fall, and we've graduated from hoarding toilet paper to making midnight online purchases that WalletHub calls “comfort spending.” It helps, somehow, to know that choices, even frivolous ones, are still possible. Maybe you can't control a virus, but you can control Amazon Prime [5].

Comfort spending – витрати на комфорт – купівля приємних речей для себе, щоб почувати себе краще, коли ви напружені або нещасні/

Зараз майже осінь, і ми перейшли від накопичення туалетного паперу до опівнічних онлайн-покупок, які WalletHub називає «комфортними витратами». Якимось допомагає знати,

що вибір, навіть легковажний, все ж можливий. Можливо, ви не можете контролювати вірус, але ви можете контролювати Amazon Prime.

При перекладі словосполучення **comfort spending** ми застосували перекладацький прийом еквівалент.

Розглянемо інше словосполучення.

The green swan is different: it graphically describes the sense of urgency now evident in banking boardrooms about global warming, the dire state of the planet and the consequent effects on the finance sector [6].

Зелений лебідь відрізняється: він графічно описує відчуття невідкладності, яке зараз очевидне в залах засідань банків, щодо глобального потепління, жакливого стану планети та відповідних наслідків для фінансового сектору.

Green swan – зелений лебідь – дуже серйозна подія, особливо та, яка спричиняє порушення на світових фінансових ринках, що спричинено наслідками зміни клімату

При перекладі **green swan** ми застосували перекладацький прийом еквівалент.

The burst of sales has created a new retail term for the post-lockdown rebound: “revenge spending.” The idea is that consumers were shopping starved during their quarantine and are overcompensating by splurging more than usual [7].

Сплеск продажів створив новий термін роздрібною торгівлі для відновлення після карантину: «витрати помсти». Ідея полягає в тому, що споживачі голодували під час карантину і надмірно витрачають гроші, ніж зазвичай.

Revenge spending – витрати як реванш втрачених можливостей – активність покупок більше, ніж зазвичай, як реакція на те, що ви не могли або не дозволяли це робити протягом певного періоду часу

При перекладі словосполучення **revenge spending** ми застосували перекладацький описовий переклад.

The sheer amount of time spent by people, especially younger generations, on social media apps has positioned social commerce as the indisputable market breakout trend for e-commerce in the coming years ... One of the primary drivers of the success of social commerce has been the shift of preference by Generation Z and Millennials away from Facebook and towards platforms like YouTube, TikTok, Snapchat, and Instagram [8]

Величезна кількість часу, яку люди, особливо молоде покоління, витрачають на додатки соціальних мереж, позиціонує соціальну комерцію як безперечну тенденцію прориву ринку електронної комерції в найближчі роки... Одним із основних чинників успіху соціальної комерції є зміщення переваг покоління Z і Millennials від Facebook до таких платформ, як YouTube, TikTok, Snapchat та Instagram.

Social commerce – соціальна комерція, яка полягає у використанні веб-сайтів соціальних мереж для покупки та продажу товарів і послуг

При перекладі **social commerce** ми застосували еквівалент.

We learned that a great many of us don't in fact need to be colocated with colleagues on-site to do our jobs. Individuals, teams, entire workforces, can perform well while being entirely distributed—and they have. So now we face new questions: Are all-remote or majority-remote organizations the future of knowledge work? Is work from anywhere (WFA) here to stay? [8].

Ми дізналися, що багатьом із нас насправді не потрібно розмішуватись із колегами на місці, щоб виконувати свою

роботу. Окремі особи, команди, цілі робочі сили можуть добре працювати, будучи повністю розподіленими – і вони це зробили. Тож тепер ми стикаємося з новими питаннями: повні або віддалені організації – майбутні роботи знань? Чи варто працювати з будь-якого місця (WFA)?

Work from anywhere *робота з будь-якого місця – активність на віддаленій роботі з будь-якого місця, не обов'язково вдома.*

При перекладі словосполучення **work from anywhere** ми застосували еквівалент.

Аффіксація

People across the U.S. are receiving text messages that claim to be from FedEx and ask you to set “delivery preferences.” It’s a new example of a growing scam called “smishing”, in which fraudsters send unsolicited messages from well-known companies or reputable sources to try to obtain phone access and personal information from their targets. The scheme is similar to phishing, long a source of scam email, only it’s powered by the short message service, or SMS, technology used in texting [9]

Люди в США отримують текстові повідомлення, які стверджують, що надходять від FedEx, і просять вас встановити «налаштування доставки». Це новий приклад шахрайства під назвою «смішування», коли шахраї надсилають небажані повідомлення від відомих компаній або авторитетних джерел, щоб спробувати отримати доступ до телефону та особисту інформацію від своїх цілей. Схема подібна до фішингу, довгого джерела шахрайської електронної пошти, тільки вона працює за допомогою служби коротких повідомлень або SMS, технології, яка використовується в текстових повідомленнях.

Smishing – телефонне шахрайство – спроба обдурити когось, щоб він надав особисту інформацію за допомогою текстового повідомлення, яке дозволило б комусь іншому забрати з них гроші, наприклад, знявши гроші з його банківського рахунку.

При перекладі слова **smishing** ми застосували описовий переклад.

Unlike burnout, boreout can be caused by there being no work or too little of it (rather than being overloaded with it), which can have an adverse impact on an employee’s psychological well-being. Although there are different boredom thresholds, the onset of boreout is directly related to work tasks being too few and far between, off-putting, or meaningless [10].

На відміну від вигорання, виснаження може бути викликано відсутністю роботи або її занадто малою кількістю (а не перевантаженістю нею), що може негативно вплинути на психологічне самопочуття співробітника. Хоча існують різні пороги нудьги, настання нудьги безпосередньо пов'язане з тим, що робочих завдань надто мало і далеко між ними, вони відволікають або не мають сенсу.

Boreout – сильна втома і депресія, викликані нудьгою на роботі протягом тривалого періоду часу

При перекладі слова **boreout** ми застосували перекладацький прийом еквівалент.

If the goal of all this is truly to improve efficiency, then the businesses that have embraced “snooptech” suffer from short-sightedness – in the long term, there is no way that a business can thrive in a culture of paranoia such as that brought about by the enthusiastic use of workplace surveillance [11].

Якщо метою всього цього є справді підвищення ефективності, то підприємства, які прийняли «snooptech», страждають від недалекоглядності – у довгостроковій

перспективі бізнес не може процвітати в культурі параної, подібної до цієї про ентузіазм використання спостереження на робочому місці.

Snooptech цифрові інструменти та обладнання, які дозволяють компаніям контролювати діяльність своїх співробітників, наприклад, читати вміст їхніх електронних листів.

Nanolearning *is learning that takes a minute or two – or even less. It is a way to deliver condensed information in an engaging format. It provides a few soundbites or sentences of valuable and relevant content. Viewers learn the immediate requirement for training – right now and in the moment of need – to solve a specific problem, such as creating a pivot table in Microsoft Excel [12].*

Нанонавчання – це навчання, яке займає хвилину-дві – або навіть менше. Це спосіб передати стиснуту інформацію у привабливому форматі. Він містить кілька звукових фрагментів або речень цінного та відповідного змісту. Глядачі дізнаються про безпосередню потребу в навчанні – прямо зараз і в момент потреби – для вирішення конкретної проблеми, наприклад створення зведеної таблиці в Microsoft Excel.

Nanolearning – спосіб навчання, який передбачає читання або перегляд дуже невеликих частин інформації чи іншого вмісту, як правило, в Інтернеті

При перекладі слова **nanolearning** ми застосували перекладацький прийом еквівалент.

Отже, підсумовуючи все вищевикладене, ми здійснили переклад інноваційних американських фразеологізмів у сфері економіки та бізнесу, здебільшого застосовуючи описовий та еквівалентний переклад.

Висновки з дослідження і перспективи подальших пошуків у даному науковому напрямку. Динамічний розвиток мови потребує постійного вдосконалення знань і навичок перекладача для влучного перекладу інноваційних американських фразеологізмів сфери економіки та бізнесу, зокрема, потребує читання американських економічних журналів для розуміння процесів, що відбуваються в цій сфері. Ми здійснили переклад інноваційних американських фразеологізмів газетних статей у сфері економіки та бізнесу та здебільшого застосували описовий та еквівалентний переклад. Перспективами подальших наукових дослідження є вивчення нових інноваційних фразеологізмів сфери економіки та бізнесу та способів їх перекладу.

Література:

1. Maksymova A., Syvak T., Makarenko L., Berdanova O., Iyzevych V., Rachynska O., Antonova O. Public strategic management in Ukraine: innovative approaches to ensuring. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. 2021. Vol. 24, Special Issue 1. p. 1–9 [in English].
2. Better Homes and Gardens. URL: www.betterhomesandgardens.com (accessed : 15.05.2022).
3. Obamanomics. URL: <http://www.nytimes.com/2019/08/01/opinion/obama-economy.html> (accessed : 21.08.22).
4. Washingtonpost. URL: www.washingtonpost.com (accessed : 15.05.2022).
5. Productivity knowhow. URL: www.productivityknowhow.com (accessed : 11.12.2021).
6. CNBC. URL: www.cnbc.com (accessed : 15.05.2022).
7. Forbes. URL: www.forbes.com (accessed : 11.08.2022).
8. Houston Chronicle. URL: www.houstonchronicle.com (accessed : 15.05.2022).
9. Climate news network. URL: www.climate-news-network.com

- 10 Harvard Business Review. URL: www.harvardbusinessreview.com (accessed : 11.12.2021).
11. Sales force. URL: Salesforce.com (accessed : 11.12.2021).
- 12 Study international. URL: www.studyinternational.com (accessed : 11.12.2020).

Maksymova A. Translation of innovative phrases of economics and business

Summary. The article is devoted to the study of the analysis of the peculiarities of the transfer of innovative American phraseology in the field of economics and business, which should be taken into account by the translator in order for the recipient of the transferred text to receive the same amount of information as the recipient of the original text. The author shows that in the process of translating innovative American phraseology in the field of economy and business, transliteration, transcription, tracing, semantic innovative phraseology and equivalent, functional analogue, descriptive translation are used. It was determined that translation is a special, original and independent type of linguistic art; art, the art of "re-expressing" the original with the material of another language, which is a special type of creative activity, a certain form of "secondary artistic creativity. It is shown

that national specificity is usually characteristic of individual components of phraseological units or the entire variable word combination that is its basis. The author took into account that when translating American innovative phraseology in the field of economy and business, the national spirit and characteristics of the people should be taken into account. The method of analysis, synthesis, generalization, translation studies, the method of dictionary definitions, linguistic commentary was applied during the research. It has been established that telescoping, new phraseology, and affixation are found in the word formation of innovative American phraseology in the field of economics and business. It is well-founded that the dynamic development of the language requires constant improvement of the translator's knowledge and skills for accurate translation of innovative American phraseology in the field of economics and business, in particular, it requires reading American economic magazines to understand the processes taking place in this field. We translated innovative American phraseology of newspaper articles in the field of economics and business and mostly used descriptive and equivalent translation.

Key words: translation, phraseology, descriptive translation, equivalent translation, innovation.